

Club Excursionista de Gràcia

JULIOL
AGOST
2004

PASSATGE M.A.ET. 4
TEL: 93 237 86 59
FAX: 93 237 31 48
08006 BARCELONA

"MAI ENRERA"

Butlletí social

Publicació degana de la premsa de Gràcia
Creu de Sant Jordi 1992

XXII Any - 2a. Època, núm. 80
Fundat l'any 1922

Mataranya -
El Parrisal
Fotografia de
Guillem Martín

EDITORIAL

EL GEDE

L'any 1941 el Club Excursionista de Gràcia fundà el Grup Especial d'Escalada, GEDE. Així, doncs, ara es compleix el 57è aniversari d'un grup de socis de la nostra entitat que van donar esplendor a l'alpinisme català i estatal.

L'Ernest Mallfrà fou el primer president d'aquesta històrica secció, acompanyat també de reconeguts consocios de l'entitat com Joan E. Codina i Alexandre Marcet. Cal destacar que dins d'aquests escaladors de primera línia també es trobava Carme Romeu, consòcia de l'entitat i una de les pioneres dins del món de l'escalada.

El Gede posseïx dins del seu palmarès vies arreu de casa nostra com, per exemple, a Agulles de Montserrat, a Sant Llorenç del Munt, El Gat, al Pedraforca, primeres vies al Gegant de les Fogoses, a càrrec d'en Vicenç Barbé. Del Gede van sorgir els primers instructors de l'Escola Catalana d'Alta Muntanya, com eren els nostres consocios Joaquim Company i Joan Cervera. L'any 1958 es nomenà assessor del Gede el Dr. August Castelló Roca per la seva constant col·laboració amb la nostra entitat. També es reconegué la tasca desenvolupada per mossèn Jaume Oliveres, que fou el promotor de l'actual Matagalls - Montserrat. L'any 1962 l'Enric Pérez fou nomenat president del Gede; durant el seu mandat ens visità Ricardo Cassin, gran figura de l'escalada de l'època. Expedicions al centre d'Àfrica (Mawenzi, Ruwenzori), sortides a l'Àlbes, al Caucas, etc.; sortides a les Grans Jorasses. Dues expedicions l'any 1971 al Wakhan (Hindu Kush), són activitats que han fet destacar de manera habitual la nostra secció i el club. L'any 1972 es destacà l'expedició a l'Alpamayo, amb Francesc Sabat, Manel Martín Casado i Jordi Colomer.

Aquesta modesta llista d'activitats juntament amb moltes més que no cabrien en una pàgina han demostrat la gran capacitat dels membres del Gede a l'hora d'organitzar activitats d'alt nivell arreu del món. Per aquest motiu, aquest patrimoni assolit gràcies a l'esforç de molts membres del Gede i del Gràcia, l'hem de recuperar amb el suport de tots. Noves generacions amb una gran preparació, tant tècnica com física, que els permet superar alts nivells de dificultat, i col·laborant amb membres senyors encara en actiu de la nostra entitat, sens dubte poden recuperar l'esplendor d'una secció que va marcar fites històriques en el món alpinístic.

A través de la història anem cap al futur.

Francesc Sanahuja i Toledano

JUNTA DIRECTIVA

En la reunió de Junta que va tenir lloc el passat 26 de maig, entre d'altres temes d'interès per a l'Entitat, s'acordà RECORDAR l'obligació que —segons els nostres estatuts— tenim tots els socis "d'abonar puntualment les quotes establertes per la Junta Directiva i ratificades per l'Assemblea General, i de fer-se càrrec de les despeses ocasionades al Club pel retorn de rebuts de les entitats bancàries (si no s'ha avisat el Club amb 15 dies d'antelació)" (article 10.2, apartat a). Així com la facultat que té la Junta "en cas d'incompliment de les obligacions d'acordar la suspensió temporal de la condició de soci" (article 11).

AGENDA

JULIOL

3 i 4, dissabte i diumenge

Secció de Muntanya. Cicle de sortides d'alta muntanya
PICS DE BESIBERRIS, 3000m. Coordinació: Jordi Pi

4, diumenge

GIE
Curs d'iniciació al descens d'engorjats ó barrancs
Coordinació: Xavier Paris

8, dijous a les 21:30

Secció de Muntanya. Audiovisuals Buch i Parera
LHASA-KATMANDU EN BTT. A càrrec de Carme Saez

11, diumenge

GIE
Curs d'iniciació al descens d'engorjats ó barrancs
Coordinació: Xavier Paris

17, dissabte a les 10 del matí del Born

Cultura
Visita Guiada al Born
Coordinació: Maria-Dolores Lázaro

18, diumenge

GIE
Curs d'iniciació al descens d'engorjats ó barrancs
Coordinació: Xavier Paris

AGOST

Feliç Vacances a Tots

SETEMBRE

30, dijous a les 21:30

Secció de Muntanya. Audiovisuals Buch i Parera
L'ADAKH, ENTRE EL CEL I LA TERRA BTT de travessa
A càrrec d'Àlex Mariné, David Terradas i Joan Rosell

Butlletí Social núm. 80

CANTAIRES MUNTANYENCs

XL FESTA DE LA CANÇÓ DE MUNTANYA

A les 9 del matí del dia 6 de juny s'iniciava a Castell del Vallès, sota l'organització del seu CEC (Centre Excursionista de Castellà), la 40ena. Festa de la Cançó de Muntanya en el marc dels jardins del magnífic Palau de la família Tòrra, esdevingut avui Casa de la Vila.

En la recepció que per part de les autoritats es féu a les corals es lliuraren, com és costum, els records de la Festa i es va fer una breu cantada:

*La muntanya venerada
El Concert*

*Harm. Pere Jordà.
W. Geissler.*

El Sr. Jaume Ramon, que ostentava la representació del president de la Federació d'Entitats Excursionistes de Catalunya, de qui va excusar l'absència a l'acte, adreçà uns paraules de comiat al Cantaires de la Unió Excursionista de Catalunya/Barcelona, que, amb aquesta trobada, actuaven plegats per darrera vegada.

El Sr. Francesc Deu, regidor de l'Ajuntament de Castellà, va donar la benvinguda a totes les corals excursionistes i va desitjar-los una profitosa diada.

A continuació, tots els assistents a l'acte es traslladaren a la petita ermita de Les Arenes, propera a Castellà. I en l'acollidor bosquet que s'estén a uns metres de l'església se celebrà la missa, oficiada per Mn. Francesc Vives, que féu una molt reeixida glossa de la Festa.

Els cants comuns, amb l'acompanyament a l'orgue de Victor Barbé, foren:

*Vine Déu Creador
Missa dels excursionistes
Al·leluia de Taizé
Ave Maria
Dono nobis pacem
Amb homine iniquo
Cançó de la rosa
Salve Maria
Virolai*

*J. S. Bach.
E. Sala.
Anònim.
T. L. Victoria.
W. A. Mozart
O. di Lussus.
A. Nicolai.
Ll. Millet.
J. Verdaguier/J.
Rodoreda.*

De retorn a Castellà i en l'Espai Tòrra, habilitat com a menjador, tingué lloc el dinar de germanor que aplegà més de 300 persones.

Després es féu la visita als Pessebres de la Capella de la Mare de Déu de Montserrat, els quals es tingué la deferència de no desmuntar per tal que poguéssim ser visitats en aquest dia, atenció que és molt d'agrar.

Seguint el programa de la Festa, el Concert de la tarda va tenir cabuda en l'església neogòtica de Sant Esteve, que es coneix amb la denominació, indiscutiblement ben merecuda, de Catedral del Vallès. Les corals participants tingueren ocasió d'ocupar l'altar major, enfront de l'esplèndida rosassa que ornamenta el temple, les dimensions i la composició de vitralls de la qual és un veritable gaudi poder contemplar.

Prengueren part en el concert les corals següents: *Coral del Centre Excursionista del Penedès (Vilafranca del Penedès); Coral de la Unió Excursionista de Sabadell; Coral Núria (UEC-Gràcia); Coral Madrigalistes de Catalunya (Barcelona); Cantaires de la UEC-Barcelona; Coral Xiribec (Castellà del Vallès) i Cantaires Muntanyencs (Club Excursionista de Gràcia), que interpretaren dues peces cadascuna d'elles. Les dels nostres cantaires foren:*

Dalt de la Jungfrau

*Apel·les Mestres/K. A.
Kern. Harm. V. Barbé.
M. Martí i Pol/ Victor
Barbé.*

Ara és demà

Cantaren conjuntament totes les corals (a l'orgue J. A. Mur):

*Ave Verum
Coral de la cantata 147
La pània nova
Déu lloat per la natura*

*W. A. Mozart.
J. S. Bach.
Edvard Grieg.
L. van Beethoven.*

I com a comiat es cantà, conjuntament amb tot el públic, *L'hora dels adéus*, que, com sempre, resultà força emotiu.

Aurora Vila i Guàrdia.

LALLIBERTAT I LA MÚSICA CLÀSICA

Foren dos músics de fama internacional que en cap moment varen rendir-se en la seva lluita per la democràcia malgrat els afalacs professionals, les ofertes econòmiques i les recompenses institucionals a que estiguessen sotmesos. Tots dos es mantingueren fidels en la seva decisió personal de no tornar a participar en cap concert en els seus propis països mentre aquests estiguessin sota les dictadures dels seus respectius caps d'Estat.

Segurament ja haureu descobert que es tractava d'Itàlia i Catalunya (i per extensió Espanya), on el moviment feixista imperava per mitjà de Mussolini i de Franco. Els dos músics eren Arturo Toscanini (Parma 1867 - Nova York 1957) i Pau Casals (el Vendrell 1876 - San Juan de Puerto Rico 1973; les seves despulles foren traslladades al Vendrell el 1979).

En el cas de Pau Casals, cal dir que, aquest ferm posicionament de protesta mundial i de reivindicació de la llibertat del seu poble -el nostre- ofegat per una dictadura

genocida conseqüència d'una guerra provocada il·legalment, ja m'era conegut des d'aquell nefast 1939, "Año de la Victoria" com el qualificaren els propagandistes del règimen. En canvi, l'actitud de Toscanini m'era totalment desconeguda.

Fou la seva filla, en una intervenció publicada a "La Vanguardia", el 14 de juliol de 1964, a la popular columna "Mano a Mano" que diàriament escrivia el conegut periodista Del Arco, en la qual deia que el seu pare no va voler tornar a dirigir cap concert a Itàlia mentre estigués regida pel feixisme. I, després, en ser preguntada sobre què era el que més divertia el seu pare, aquell cèlebre director d'orquestra, va respondre: *La pintura i la literatura. Era molt seriós i equilibrat; aimava la muntanya, li agradava escalar roques i ho va fer fins que va començar a fallar-li la visió.*

Vet ací, doncs, un altre gran home aficionat al nostre esport. Un enamorat dels cims, segons afirmava la seva filla.

No cal explicar res sobre la vida de Pau Casals, el geni del violoncel, ni sobre la seva catalanitat, de sobres coneguda per tots nosaltres. Però sí que vull ferir-me a les tres coincidències amb Toscanini. En primer lloc, la seva decidida actitud expressada en tot moment (recordem els concerts a la Casa Blanca, davant del president Kennedy, i a la seu de l'ONU, amb aquella rotunda afirmació "Sóc català...") en defensa de la llibertat de tots els pobles i, en conseqüència, la seva inquebrantable decisió de no voler tocar en públic mentre Franco estigués al poder. Una altra coincidència fou la seva afeció a la muntanya. No és gaire coneguda l'anècdota, contada pel mateix Casals, i que tingué lloc en ocasió de la seva primera gira musical pels Estats Units (1901), durant la seva estada a Califòrnia va escalar el Tamalpais i en l'ascensió una pedra que es va desprendre de la paret li va aixafar la mà. Tot d'una va pensar: "Gràcies a Déu, no hauré de tocar més el violoncel! Ara podré dedicar-me al professorat, a la composició i a la direcció d'orquestres". Però, la muntanya acostuma a ser benèvola amb les nostres imprudències. I així ho fou també en aquesta ocasió, en què va deixar que el geni pogués seguir entusiasmant tot el món amb el seu mestratge violoncel·lista. I, la tercera convergència, fou la dolorosa circumstància del fet que tots dos moriren lluny de la pàtria.

Crec que aquestes dues grans figures de la música clàssica, que ja han entrat en la categoria de músics immortals, i gairebé mites, poden marcar-nos els camins a seguir de fidelitat a uns principis de llibertat de tots els pobles i d'estima i respecte per la muntanya. Els cims devien tenir per a ells un caràcter de refugi en els seus anhels de germanor per damunt de les fronteres imposades i, simultàniament, devien aportar als seus esperits la musicalitat del silenci dels grans espais. Aquests mateixos anhels ens han de servir per cercar l'exemple a seguir d'honestetat i fidelitat als nostres ideals. La nostra condició social, tant a la muntanya com a la plana, ha de respondre, en un cert paral·lelisme ètic i estètic, a la d'Arturo Toscanini i de Pau Casals. El contrari seria traïr el nostre propi esperit excursionista i el de la col·lectivitat.

Joan Cervera i Bataraju.

CULTURAL

DONACIÓ D'UN DIBUIX DE JOSEP MARIA CAMPS A L'ESGLÉSIA DE SANT JOAN

Des de l'any 1955 el nostre Club era dipositari, dins la Secció d'Estudis, d'un dibuix original de l'escultor Josep Maria Camps Arnau. Interpretava l'altar major de l'església de Sant Joan Baptista de Gràcia, que fou destruït el 1936 amb motiu de la Guerra.

En lletre del mateix Camps Arnau es pot llegir al revers del quadre:

"A la Secció d'Estudis
Així de Gràcia
Club Excursionista
de Gràcia"

Fotografies de Josep M. Cortel

Es tracta d'una peça valuosa per la seva història i és raonable que estigui a l'església de Sant Joan. La donació es va fer el passat 22 de juny i la va rebre, agraït, el rector mossèn Torret, que conservarà convenientment el dibuix.

VIL·LA JOANA DE VALLVIDRERA

10 DE JUNY DE 2004

Es compleixen enguany 102 anys del traspàs del nostre poeta Mn. Cinto i en honor a ell s'han fet diferents homenatges a Vil·la Joana.

Per recordar-lo, deixem aquí escrit un dels seus poemes que, com tots, ens colpeja quan el llegim.

NAVEGANT

Quan jo anava per la mar,
de Barcelona a l'Havana,
Ide l'huracà rufalós
bé en sentia de colps d'ala!
Mes lo que em feia patir
era el mal de l'enyorança
Al veure'm tants dies lluny
de la terra catalana,
I li deia al mariner
que vetlla dalt de la gàbia:
—Mariner, bon mariner,
tu que tens los ulls de l'àliga,
¿no veuries verdejar
les riberes de la pàtria?

JACINT VERDAGUER I SANTALÓ, puntal de la llengua catalana.

EXCURSIONS

Pel mes d'octubre la Secció Cultural està preparant una excursió a

RIPOLL, GOMBRÈN, MONTGRONY I EL CASTELL DE MATAPLANA

A Ripoll visitarem la tomba de Guifré el Pelós i l'escriptorium medieval i a Gombren, el Museu del Comte Arnau. Oportunament us en donarem més informació.

ACTIVITATS

XXV DIADA NACIONALISTA DEL PI DE LES TRES BRANQUES A CAMPLLONG

DIUMENGE 18 DE JULIOL DE 2004

A 2/4 de 12: arribada al pla de Campllong
A 2/4 d'1: parlaments de representants de cadascun dels Països Catalans
A la 1: sardanes per la Còbia Pirineu
A 2/4 de 2: dinar de mobilla o de la gran arrossada popular al mateix Campllong. Havent dinat: cants i músiques

EL RACÓ DE LA HISTÒRIA
LES TERTÚLIES DEL TALLER

"TRENTA ANYS DESPRÉS: EL PROCÉS CONTRA SALVADOR PUIG ANTICH I LA SEVA REVISIÓ"

Francesc Caminal,
advocat defensor del cas

DIJOUS 1 DE JULIOL a les 8 del vespre

BIBLIOTECA VILA DE GRÀCIA, Torrent de l'Olla, 104,

VISITA GUIADA AL BORN: Restes arqueològiques

Dia: 17 de juliol de 2004

Trobada: davant del Born a les 10.
Cal ser molt puntual.

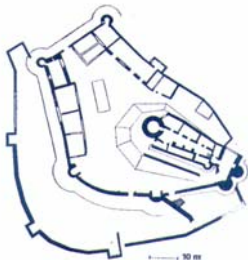
Inscripcions al Gràcia.

Maria-Dolors Lázaro

ANEM AL CASTELL DE... MONTSORIU (la Selva)

Situació. Les impressionants ruïnes del castell de Montsoriu —un dels més grans del nostre país— estan situades al cim d'un turó aïllat, de 640 m d'altitud, als contraforts meridionals del Montseny. Des d'allí es domina la conca de la Tordera i la vall d'Arbúcies, amb bonics panorames sobre el Montseny, les Guilleries i les serralades Litoral i Transversal. El castell pertany al municipi d'Arbúcies, just al límit amb el de Sant Feliu de Buixalleu.

Reproduït del "Mai Enerra" de març 1933

Estat actual i descripció. Ruïnes, que conserven bona part de la seva monumentalitat, en procés de restauració (les obres es calcula que s'acabaran el 2005). Per aquesta raó, actualment l'accés a l'interior del castell no és permès als visitants. Únicament en comptades ocasions, com ara el dia de la festa del Castell —que enguany es celebrarà el diumenge 4 de juliol—, se'n pot fer la visita. Convé, doncs, si fora d'aquest dia se'n vol veure l'interior, confirmar primer la data possible al Consell Comarcal de la Selva (tel. 972 84 21 61) o al Museu Etnològic del Montseny - La Gabella (tel. 972 86 09 08).

Aquest castell, descrit en la *Crònica* de Bernat Desclot, l'any 1285, com "un dels més bells e nobles del món", consta de tres recintes emmurallats (vegeu el dibuix de la planta). El recinte sobirà, el més alt i antic, està format per la torre de l'homenatge —de 15 m d'alçada i, possiblement, anterior a l'any 1000—, diverses cambres i dependències —que, en part, es conserven—, situades a banda i banda d'un pati o corredor axial, i una torre lateral que, emplaçada en l'angle nord-est, flanqueja l'antic accés a aquest recinte. Aquesta part del castell es pot datar dels segles

x-xii i començaments del xiii. A partir de finals del segle xiii i al llarg del xiv es canvià la porta d'accés —que avui podem veure en un pany de paret adossat al peu de la torre mestra— i es va fer la reforma més radical de tot el conjunt: la transformació del primitiu castell roquer en un castell residencial i senyorial. Així, al segon recinte, el pati d'armes es transformà en un pati porxat, amb una gran cisterna al bell mig, i tot un seguit d'habitacles adossats a la muralla que donaven a la galeria d'aquest porxo. La part central del pati estava pavimentada amb lloses de marbre. En aquest recinte, a l'angle més occidental, hi podem trobar la capella —dedicada a Sant Pere—, de planta rectangular, el campanar d'espardenya i un bonic finestral gòtic conegut popularment com *el mirador de la comtessa*. Tot aquest recinte era tancat per una muralla, amb merlets, sis torres semicirculars i una de rectangular i un camí de ronda que recorria tot el perímetre. El tercer recinte, inferior o justà, es construí possiblement entrat el segle xiv i devia tenir, també, la mateixa funció de salvaguarda —amb millors condicions de defensa— que els altres recintes superiors, plens, ja

El castell de Montsoriu des de la torre de les Bruïxes (la gruia, en aquest cas, és un bon senyal de futur). Fotografia de Josep Arisa

aleshores, d'estructures habitables i de serveis. Una muralla, amb el seu camí de ronda i merlets i diverses bestorres de planta rectangular, envoltava, per aquest recinte, el castell a llevant i migdia. A l'extrem nord del turó on es troba el castell de Montsoriu i dalt d'un petit promontori, es poden veure les ruïnes d'una torre aïllada —anomenada de *les bruïxes*—, construcció de planta rectangular, envoltada per la roca viva i per un fossat que, per la seva posició —avançada respecte al conjunt del castell—, permetia dominar millor la vall d'Arbúcies i l'accés a la fortalesa per aquest costat.

Història. Les primeres notícies del castell de Montsoriu —amb el nom de Mont Soricensis— consten, el 1002, en un document de donació al monestir de Sant Cugat del Vallès. Però segurament hi havia ja anteriorment, en aquest lloc, una torre o element defensiu, ja que s'han trobat dins del castell i pels voltants fragments de ceràmica iberoromana i elements constructius d'època ibèrica i pre-romànica. Guerau i de Cabrera va adquirir el vescomtat de Girona gràcies al matrimoni amb Ermessenda de

Montsoriu, filla d'un tal Amat que, ja el 1011, s'autoanomenava de *Montsoriu*. Aquests consorts (Guerau i Ermessenda) fundaren, el 1038, gairebé sota del castell, el monestir de Sant Salvador de Breda. Cal esperar, però, fins al 1194 perquè hi hagi un esment concret al *castro de Montsoriu* en un document, el *Liber feudorum maior*, on Ponç III de Cabrera promet al rei Alfons I que no utilitzarà aquest castell en contra seu. El castell de Montsoriu, juntament amb el vescomtat de Cabrera, anà passant de pares a fills: així Guerau IV, fill de Ponç III, féu testament

Dueu de les torres semicirculars, a focar de la sala gòtica.
Fotografia de Josep Arisa

el 1223 a favor de Guerau V —mort el 1242—, del qual va passar al seu fill Guerau VI i d'aquest —en morir el 1278 sense descendents baronès— heretà el patrimoni senyorial la seva filla Marquesa i de Cabrera, que es va casar amb Ponç Hug IV d'Empúries. Durant la invasió de Catalunya per Felip III de França, el 1285, i foragitat al compte d'Empúries —Ponç Hug IV— de les seves possessions, aquest, que com hem vist n'era propietari consorciat, cercà refugi al castell de Montsoriu, on resistí el setge del rei francès. En morir Marquesa, el 1328, el patrimoni i el llinatge —amb el títol de vescomte de Montsoriu— fou heretat pel seu cosí Bernat I de Cabrera, el qual va cedir, el mateix any, el vescomtat al seu fill Bernat II —una de les grans figures de la família Cabrera i tot un personatge històric. Fem un repàs per la seva vida: nascut el 1296, heretà el títol de vescomte de Cabrera el 1328; per motius que no coneixem, va ingressar, el 1343, al monestir de Sant Salvador de Breda renunciant al vescomtat a favor del seu fill Ponç IV de Cabrera; però el 1347 el rei Pere I el *Cerimoniós* el reclamà com a conseller; va prestar ajut militar a la corona per terres aragoneses i valencianes. Un cop mort Ponç IV (el 1349), el vescomtat de Cabrera passà al seu germà Bernat III. En tota aquesta època Bernat II —el nostre personatge— va continuar mantenint una estreta col·laboració amb el rei fins a l'extrem que aquest l'acompanyà, el 1350 al 1354, la cura del seu fill, el futur rei Joan I el *Caçador*. Bernat II dirigí expedicions a Sardenya, el 1353 i 1354, i es distingí en la presa de l'Alquer. El 1354 redactà les *Ordinacions del fet de la mar*, en què organitzà la marina catalana. Els serveis militars i diplomàtics a favor de la corona van continuar durant la guerra contra Pere el *Cruel* de Castella. Combaté, per

ordre del seu rei —juntament amb Pere I de Castella— contra els sarraïns de Granada i en l'acció, terrestre i marítima, contra Gibraltar. Però les divisions sorgides entre els nobles, enfrontats en dos bàndols encapçalats, respectivament, pel seu fill Bernat III i per l'infant Ramon Berenguer, feren que Pere III —instigat pel rei de Navarra i Enric de Trastámara— li demanés que es justifiqués. Caigut en desgràcia, deixà la cort i, davant el perill, es refugià al castell de Montsoriu. El 1364 abandonà aquest refugi i fugí a Navarra, on el rei Carles el feu presoner. Sotmes a un procés injust —acusat de traïció per la mateixa reina—, les nombroses aparenances de culpabilitat contra ell i el seu fill en determinaren l'execució el 26 de juliol de 1364 —a seixanta-sis anys—, a Saragossa. Per venjar la mort del seu pare, Bernat III —que se salvà de la mort gràcies al fet de ser, en aquells moments, presoner a Castella— s'alià amb els enemics de Pere el *Cerimoniós* —fins i tot amb els castellans. Tornà a Montsoriu, on tenia la mare. Del castell estant rebel·là contra el rei Pere III els seus dominis —que anaven des de la muntanya, la Vall d'en Bas i el Cabrerès, fins al mar. Per aquesta causa el castell de Montsoriu fou assetjat pel rei Pere III en

Vista parcial de la sala gòtica (s. XIII) i tros de muralla amb merlets del recinta sobirà. Fotografia de Josep Arisa

diverses ocasions entre els anys 1366 i 1371. Les tropes reials no aconseguiren mai de sotmetre el castell, que només ho va ser, el 1371, per concòrdia entre el mateix rei i Bernat IV, fill de Bernat III, que ja havia mort —al camp de batalla— l'any 1368. Bernat IV aconseguí, amb el temps, la restitució de part dels béns confiscats pel rei al seu pare; així recuperà el 1372 el vescomtat de Cabrera i el 1381 el de Bas. Els Cabrera residiren a Montsoriu fins al segle *xv* i alternaren les estades al castell amb les del palau que tenien a Blanes, edificat a prop de l'església parroquial. Durant la Guerra Civil catalana (1462-1472), que coincidí amb la revolta social dels remences (1462-1468), el castell tingué un cert protagonisme ja que serví de refugi a nobles, monjos i ornaments sagrats per tal de protegir-los dels pagesos revoltats. La decadència del castell i l'inici de la seva ruïna començà a finals del segle *xv*, després d'aquestes guerres i amb l'allunyament dels Cabrera de Montsoriu. És significativa —i clara mostra del seu estat d'abandonament— la protesta presentada per les autoritats de les poblacions veïnes, els darrers anys

del segle ^{xv}, a la comtessa de Mòdica i vescomtessa de Cabrera, en què deien que "al territori del vescomtat de Cabrera deu o dotze persones es dedicaven a robar els viants que transitaven pel camí ral, els segrestaven i els tancaven al castell de Montsoriu". El castell fou, encara, testimoni de moviments militars el 1809 durant l'ocupació francesa i, entre els anys 1833 i 1840, en el curs de la primera guerra carlina. Després tan sols els excursionistes romànics, de finals del segle ^{xix}, ens parlen d'unes prominents ruïnes evocadores d'un passat i d'una història esplendorosa. L'any 1992 va néixer l'Associació d'Amics del Castell de Montsoriu. El 1993 s'hi inicià una intervenció arqueològica que, de manera periòdica, continuada i sistemàtica, encara és en curs. El 1997 es constituí un patronat per a la gestió, conservació i millora del castell. El 1998 els propietaris, la família Ribot, en van fer la cessió al Consell Comarcal de la Selva. Actualment el Patronat —que és l'òrgan públic de gestió d'aquest monument—, juntament amb d'altres institucions, se n' està fent càrrec de la restauració.

Accés del tercer al segon recinte. Fotografia de Josep Arisa

Llegenda. Una vegada un vassall del senyor de Montsoriu es casà amb una gentil donzella. D'acord amb l'antic costum de vassallatge —l'anomenat *dret de cuixa*—, la nit de núvis la noia fou presentada al senyor. L'endemà, en anar-la a buscar l'espòs, els soldats del castell li barraren el pas, fet que repetiren durant tres dies consecutius. Finalment, el quart dia el marit pujà de nou disposat a tot. En fer-li lliurament de l'esposa, abraçat encara amb ella, el senyor féu burla del marit. Aquest, indignat i pres de ràbia, es tragué una daga i ferí de mort el feudat. Arran de l'assassinat es produí una gran confusió al castell, que fou aprofitada pels núvis per a fugir. Baixaren al poble, on eren esperats per familiars i veïns, i, presos de gran ira pel cas, varen alçar-se en armes primer a la contrada, després a la comarca i finalment a tot el país. Així donà origen —segons aquesta llegenda— a la guerra dels remences catalans contra el poder feudal.

Itinerari

Desplaçament. Amb cotxe, des de Barcelona, cal agafar l'autopista AP-7 (sortida 11, Sant Celoni - Montseny) o la C-35 en direcció a Girona. Passat Sant Celoni, seguim per la C-35 i a la Batllòria cal desviar-se, a l'esquerra, per la GI-552 (que va a Breda i Riells) fins a Breda —on podem visitar el que queda del monestir de Sant Salvador i l'església de Santa Maria. Sortint de Breda cal continuar per la mateixa carretera, que va a Arbúcies. A uns 2,5 km —en arribar al quilòmetre 7,5 o coll de n'Orri— cal prendre una carretera, a l'esquerra, que porta a la urbanització de Fogueres de Montsoriu. A uns 2 km trobem el coll de Castellar, lloc on cal deixar el cotxe. A mà dreta, neix una pista que porta al castell.

El "mirador de la comtessa" un dels finestrals de la capella gòtica del castell (s. ^{xiv}). Al fons, a la dreta, la torre de l'Homenaje (restaurada) s. ^x. Fotografia de Josep Arisa

Recorregut a peu. Durada: 50 min. Longitud: 1 km. Desnivell: 180 m. Dificultat: baixa. Agafem la pista, que en qüestió de mitja hora ascendeix fins al cim on hi ha el castell. Retornem, després de la visita, en 20 minuts i pel mateix camí, fins al lloc on hem deixat el cotxe. De baixada es pot fer decreper per un corriol que surt de la plaça exterior del castell, pel qual, seguint els indicadors, s'arriba —en 10 minuts— al peu de la carretera asfaltada.

Josep Arisa

Cartografia

Montseny. Escala 1:40.000. Editorial Alpina.
Parc Natural del Montseny. Escala 1:30.000. ICC (1999)

Bibliografia consultada

Salvador GNESTA I BATLLORI. *La comarca de La Selva*. Barcelona: Editorial Selecta. 1972.
M. Lourdes MARTÍ SOLÉ. "Castell de Montsoriu". *Catalunya Romànica*. Volum v. Barcelona: 1991.
J. Manuel RUEDA I TORRES. "Castell de Montsoriu". *L'Art Gòtic Català*. Volum iii. Barcelona: 2003.
Diversos autors. *El Castell de Montsoriu*. Arbúcies: Museu Etnològic del Montseny - La Gabella, 2003.

MUNTANYA

CURS D'INICIACIÓ A LA MITJANA MUNTANYA, ABRIL-MAIG 2004

A finals d'abril i principis de maig vam dur a terme el curs d'iniciació a la mitjana muntanya. Encara que el Club n'havia fet molta difusió, només s'hi van apuntar quatre afortunats. Afortunats perquè la Núria, la Marta, l'Israel i en Frederic van estar acompanyats durant la part teòrica i la part pràctica per un bon equip d'aficionats a la muntanya del Club. L'Albert va tastar la disponibilitat de la gent d'inventir de-més-a-menys-però-sempre-suficient-material per a anar segur a la muntanya. Aquesta seguretat va ser augmentada amb les instruccions de l'Elí Riera, en els temes d'alimentació i de primers auxilis, i amb les "lectures" dels núvols de l'Enric. A més a més, en Tonyo va donar als cursistes la sensació que llegir un mapa és tan fàcil com llegir el paisatge, o com orientar-se en un bosc uflà mediterrani. El curs, fins a la perfecció coordinat per la Pilí López, va tenir lloc durant tres caps de setmana a les muntanyes de Montserrat, la Garrotxa i el Montsant, respectivament. El temps ens va acompanyar totes les

Grup al mirador de Sant Jeroni (Montserrat) Fotografia de Barend van Drooge

jornades. La Garrotxa, com a representant de la Catalunya humida, ens va donar una mica de pluja, i el Montsant ens va portar un sol de justícia. Els quatre afortunats, com si cadascú tingués el seu monitor privat, en les persones d'en Pep, la Pilarín, l'Ingrid i en Barend, van conèixer ben aviat que aventurar-se a la mitjana muntanya no significa automàticament dividir la dificultat i la duresa de l'excursió per la meitat. "Puja, relliscar, desorientar-se... Com, com, on és el rumb?... Un boix, una alzina, un faig... Per aquí baixem...?! Relliscar... Queda molt poc per arribar. I a l'arribar, plantar tendes ràpidament que es fa fosc.

Vinga!" Però sempre hi havia temps per a prendre una clara i uns quants llardons... I sort que teníem entre nosaltres en Pep, de manera que la gastronomia mai fallava... Uhhmmmm, l'ànec amb peres...

Com a examen final del curs, vam participar al monogràfic d'orientació, organitzat per en Tonyo, al Montsant. Amb mapa i brúixola, cada participant havia de buscar sol el camí i les files. Sembla que, en molts casos, una veu interior cridava al dubte i començava a barallar-se amb el sentit comú del seu amo. Cal aprendre a perdre's i a no encingalar-se (o "encigalar-se"?).

Gràcies, Núria, Marta, Israel i Frederic, per fer possible aquest curs de mitjana muntanya, i gràcies a tots els implicats, especialment la coordinadora, Pilarín López, per realitzar un altre cop aquest curs.

Barend van Drooge, Ingrid Vives

CICLE D'AUDIOVISUALS JOSEP BUCH I PARERA 2004

Les dues últimes projeccions n'han estat:

**FINNMARKSLOPET (LA CURSA DE GOSSOS DE
TRINEU MÉS AL NORD DEL MÓN), a càrrec de
Miquel Àngel Martínez**

En la cinquena sessió del Cicle, que va tenir lloc el dijous 20 de maig, el nuvier català Miquel Àngel Martínez, més col·loquialment conegut com a Miquel, ens va presentar un meravellós vídeo sobre la Finnmarkslopet 2004. Per segon any consecutiu en Miquel i el seu equip Kobalaq participava en la categoria limitada a vuit gossos, per a recórrer 500 km sobre la tundra de Finnmark (al nord de Noruega).

Entrenament a Joatka. Fotografia de www.kobalaq.com

L'any passat l'equip va completar la carrera en 4 dies i 7 hores, per sorpresa de tots: de l'organització de la cursa,

dels múixers noruecs i del mateix equip. Aquella vegada va arribar a la meta amb cinc gossos, després d'haver superat una muntanya de dubtes, perquè l'equip s'entrena al nostre país, però havia d'encarar-se amb un paisatge, un clima i una duresa no reproduïbles a casa nostra, situació de la qual no hi havia precedents.

Checkpoint Levajohk. Fotografia de www.kobalaq.com

Aquest any en Miquel va completar la carrera en 2 dies, 13 hores i 38 minuts i va arribar a la meta amb vuit gossos (la Quena, la Taca, la Dakota, la Wyoming, el Falcon, el Fast, la Sitka i l'Indy). En Miquel ha estat felicitat per l'organització de la Finnmarksloppe i per múixers noruecs per ser un dels pocs equips que ha arribat a la línia de meta amb l'equip complet.

Tineu. Fotografia de www.kobalaq.com

Moltes felicitats a en Miquel i a tot l'equip Kobalaq pels resultats obtinguts i des d'aquí els desitgem molta sort a les properes curses.

GASHERBRUM II, a càrrec de Xavi Aymar

En la sisena sessió del Cicle, que va tenir lloc el passat 10 de juny, en Xavi Aymar ens va delectar amb la filmació de la seva coronació del Gasherbrum II (8.036 m), l'Expedició Tarragona-Gasherbrum 2003.

El vídeo començava amb imatges de l'exhaustiva preparació física dels expedicionaris i la preparació dels bidons de material de l'expedició. Arribats al Pakistan i després de recórrer la teatral Karakorum Highway, van començar l'aproximació al camp base del Gasherbrum amb seixanta traguers carregats cadascun amb 25 kg de càrrega vària (com ara cadires de càmping no plegables!). Ja instal·lats al camp base, apareixien imatges dels expedicionaris jugant a cartes o del cuiner preparant un deliciós menjar autòcton.

Després de diversos dies d'aclimatació a l'altitud i dos intents fallits al cim per culpa del mal temps, el primer diumenge de juny de 2003 en Xavi i l'expedició tarragonina van coronar el Gasherbrum II sense ajuda d'oxigen ni de xerpes.

La seva intenció original era fer també el cim del Gasherbrum I (8.068 m), però el temps se'ls havia tirat a sobre i havien de tornar a Catalunya. De totes maneres, en Xavi no ha parat: en aquest sentit, aprofitem per a felicitar-lo des d'aquí per la seva recent ascensió al Cho Oyu el passat 8 de maig.

L'ambient que es va crear a la sala era talment com si ens trobéssim allà. El so, sovint no massa bo a causa de les peripècies que vam haver de fer amb els altaveus per no haver de tornar al cinema mut d'altres temps, ens va transportar a tots a les ventades del coll del Gasherbrum, on no sentís ni el que et diu el teu company d'expedició.

Volem agrair-vos la gran assistència de públic a les sessions, la col·laboració de tots els ponents i en especial l'ajut que en Ramon Izquierdo ens va oferir en aquesta última sessió, en què vàrem tenir problemes amb l'equip que ens van obligar a tallar els cables d'uns altaveus de l'Ingrid i improvisar un empalmament de cables per a poder tenir so durant l'audiovisual.

Finalment, us recordem que la propera sessió serà el dijous 8 de juliol (21.30 h), amb **Lhasa - Kathmandu en bicicleta**, a càrrec de Carme Sales.

També us hem de dir que ja tenim preparat el cicle per a la propera tardor. Si algú està interessat a presentar el seu material per a la temporada del 2005 que no dubti a dir-nos-ho al Club o per correu electrònic a l'adreça audiovisualsCEG@cegracia.com.

Ingrid Vives i Laura Puig
Coordinaadores del Cicle
d'Audiovisuals Buch i Parera

Joan Armengol i Comes, alpinista

Aquella nit en Joan no parava de moure's. Dormíem a la furgoneta, prop de Piedrafita, i ell vingia a donar salts i voltes que feien vibrar tot el cotxe i no em deixaven dormir.

Vaig renegar una altra vegada i, quan vaig veure al rellojete que faltaven tres minuts per a les cinc, vaig decidir que ja n'hí havia prou de fer veure que dormia. Com un nen: quaranta anys i encara el rosegaven els nervis amb la mateixa il·lusió de les primeres escalades. A fora feia fred. Em vaig posar les botes, vaig agafar la motxilla i vaig començar a caminar cap a la cara nord de la Penya Telera, per l'estúpida pista tancada a la circulació dels vehicles que no són del poble.

En Joan durant l'escalada del couloir Maribel, a la cara N de Penya Telera (març 04).

Aquell dissabte de març el fred era viu. Com sempre, en Joan no diu res i, com sempre, jo no callo donant consells i teories per a solucionar els principals mals del món en concret i de l'escalada en general: a vegades sóc un llauna. Amb les primeres clarors iniciem les rampes del couloir Maribel i una hora més tard ens encordem. Hem d'escalar una profunda canal amb una inclinació mitjana de 60°. Trobem algunes dificultats; una cascada vertical i uns trams mixts que ens exigeixen totes les nostres capacitats. A migdia som al coll i deu minuts més tard arribem al cim del "Capullo". Fem la típica encaixada i ens estem una estona mirant els cims nevats dels Pirineus, que ens amaguen nous projectes: el Midi, la Tendeñera, la Collarada, el Balaítos, i allò sembla la Pala de Ip, no? Baixem desgrimpant el corredor de la "Z" (gelat com una mala cosa) i després, xino-xano, cap a Piedrafita. Sopem com lladres a Tramacastilla: migas, truita a la navarresa, fruits secs i amanida per a Joan, que sempre ha tingut l'especial mania de menjar enciam! Diumenge a la tarda,

ja descansats, el deixo a casa. L'ajudo a descarregar els trastos i me'n vaig: adéu! Notomaré a veure'l mai més...

El Joan, l'Armengol, el Baró, el Gaitero, tenia molts noms. Després de deixar la moto es va enamorar de les muntanyes i va fer la típica progressió dels de la nostra generació. Les

pedres de prop de casa (en el seu cas, Sant Llorenç), Montserrat, el Montsec, els nostres Pirineus... (i els altres), i les blanques geleres dels Alps. Però per allà on passava deixava sempre l'empremta d'una manera molt especial de veure la muntanya. Allò que a tothom passava desapercbut o que menyspreava, allà el gaiter hi trobava una via. En aquelles zones que semblaven descompostes i que tenien "roca mediocre", el baró hi aconseguia una

primera. Enemic dels burils i de les màquines que foraden la roca, armat sempre d'una col·lecció de pitons, amb la seva paciència infinita, era capaç de trobar nous camins on ningú els volia veure. Els seus camins, sempre amagats, solien quedar sense rastre del seu pas; ni pitons abandonats, ni fissures "netejaes" i el mínim de burinades.

En Joan recuperant material a l'espaldat de port Ginesta (Garraf).

Un dia vàrem pujar la via Anglada de la paret de les Bagasses, a Terradets. Volia netejar tots els rastres

En Joan obrint el 2n llarg del Mar de gris, contrallorts del Llaviser (vall de Planç).

deixats allà per l'estupidesa del Raid verd. Vàrem substituir els parabolts, el símbol de la medietat de l'escalador, per pitons que va pagar de la seva butxaca. No va dir res a ningú, però aquells ferragots col·locats al ritme del trepat de gasolina eren una escopinada a la cara de l'alpinisme.

Amb en Joan les sorpreses eren contínues. Quedar amb ell era sempre més que una aventura. Les vies més desconegudes, les parets més oblidades, allò més desequipat i oblidat l'atreia amb força. A Montserrat, al Cadí, a Oliana, a Terradets va redescobrir alguns dels secrets més amagats de l'escalada. I jo vaig tenir la sort de poder-lo acompanyar moltes vegades. De moltes d'aquestes vies ja no recordo ni el nom, però sí l'olor de la farigola, el rovell dels antics pitons i el ritme de l'escalada del Joan: sempre lent i tranquil.

En Joan i jo bivaquejant a la porxada de la col·legiata de Gerri de la Sal. Aquell cap de setmana vàrem obrir les vies Festival i Eurovisión, molt abans de l'èxit d'Operación Triunfo! (foto: Toni Vilchez).

Recordo les primeres fetes amb ell, vies sempre estranyes que no aconsello repetir si no sou amants del "cutreclimb". Sempre les línies més lògiques fugint de la freda estètica de l'alpinisme de disseny. Amb la camisa vella i els pantalons foradats (com ha de ser), barallant-se tant amb la roca com amb les branques i repicant els pitons en el fons de les fissures langoses, amb les mateixes tècniques que s'han fet servir els últims cent anys. Recordo els 200 m de la Superpepito, oberta d'una tacada a Vilanova de Meià. Recordo aprofitar al màxim els *friends* per no haver de buirar a la via Papercorn, a Montserrat, les hores sota el sol d'hivern a la boscosa Matarratzas acompanyats d'en Sergi Parcerises... Amb aquella pau interior que destil·lava en els seus comunicatius silencis, que sempre m'han ajudat a lliar una mica més, a posar un altre pitó, a guanyar aquell metre impossible que et fa acabar una via.

El Mar de Gris va ser una experiència molt intensa. Durant tres dies ens vàrem encarrar amb la gran paret verge del contrafort del Lavasar, a la vall de Plan. Aquei mur gris, obagós i inhòspit hi vàrem oposar tan sols la nostra constància. Durant vuit hores, en Joan, el segon dia a la paret, es va encarrar amb el difícil 7è llarg: 50 m d'escalada artificial en roca descomposta fins a la reunió. Abans de bivaquejar per segona vegada una pedra li va trencar el dit índex de la mà esquerra. Però en Joan no es rendia mai. No podia abandonar i amb la mà lligada a un puny de Jumar va aconseguir arribar fins al cim. La seva força, la seva energia eren imparables. No hi havia paret massa alta, ni massa dies de bivac, ni massa pes a l'esquena, ni aproximació massa llarga. Per al Joan només valien les ganes de pujar!

En Joan superant una rimaa als Eristes (foto: Concep Miró).

Amb els anys, el seu ritme tranquil l'havia portat a escalar sol. De mica en mica es va especialitzar; se sentia tan bé a la muntanya que ja no li calia ningú més. I sol va recórrer tot el Pirineu, a l'estiu i a l'hivern, obrint i repetint vies des del Ripollès a les valls de Bielsa. Fa pocs dies li vaig telefonar; m'explicava que havia escalat el Triangle de Tacul en solitari, dues vegades i a l'hivern. Vàrem parlar de l'estiu: tindràs vacances?, podrem fer res junts?, voldries venir a Itàlia?

El 5 de juny encara hi ha neu; em varen proposar de pujar a l'Aneto. El Joan no esquivava; aquella setmana no li vaig telefonar. Jo era a l'Aneto gaudint d'una fantàstica jornada a la muntanya i en Joan se'n va anar a la Vall d'Aran, a 20 km a vol d'ocell: la cara nord del Tossal del Mar, a sobre del refugi de la Restanca. Jo no sabia ni que existís; l'he hagut de buscar en un mapa: El Tossal del Mar, quin nom més estrany per a una muntanya...

Jordi Gassiot

GEDE

CURSET DEL GEDE

El propassat mes de maig vàrem portar a cap el curset del GEDE; després de dotze anys d'absència, hem tornat al món dels vius. Hi van assistir vuit cursetistes, que van aprendre a desenvolupar-se en el món vertical seguint el calendari següent:

Dimarts 4 de maig: presentació a càrrec d'Arnau Farré i Martí Santamaría.

Diumenge 9 de maig: sortida a Montserrat, regió d'Agulles. Ascensions a La Portella Petita, via normal, La Pelada, via normal, i Savina Inferior, via GAM.

Dimarts 11 de maig: conferència a càrrec de Xavi Sánchez, sobre material tècnic i seguretat.

Dijous 13 de maig: pràctiques de *boulder*.

Diumenge 16 de maig: sortida a Montserrat, zona de Gorros. Ascensions al Gorro Frigi, via Badalona i via Mompert.

Dimarts 18 de maig: conferència a càrrec d'Arnau Farré, sobre progressió i ressenyes.

Dijous 20 de maig: pràctiques de *boulder* i teòrica sobre escalada esportiva.

Diumenge 23 de maig: sortida al pic del Martell (Garraf). Ascensions a les vies Mutant World, Herboristes i Reserva. Dimarts 25 de maig: cloenda, lliurament de diplomes i obsequis als cursetistes i monitors. Celebració d'un xeflis a la zona de *boulder*.

Gràcies al curset, hem aconseguit que veterans membres del GEDE tornin a tenir contacte amb el grup i ajudin els nous socis a endinsar-se al món de l'escalada.

Esperem l'any vinent assolir un bon nivell de curset, gràcies a l'experiència d'aquest any, i comptar amb l'ajuda de socis com en Xavier Sánchez, l'Eduard Doria i en Joan Alarcón, que han sigut vitals en el desenvolupament de l'activitat; així mateix, convidem tots els membres del GEDE a col·laborar en el proper curset.

Però el millor resultat del curset és que el dijous següent, un cop acabat, quatre cursetistes eren al *boulder* practicant i preparaven la seva primera sortida.

MARTÍ SANTAMARÍA

SECRETARIA

NOUS CARNETS DEL CE-GRÀCIA

Ja tenim els nous carnets!!!

Agraïrem a tots els Socis i Sòcies que desitgin que en el nou carnet hi figuri la seva fotografia, en portin dues (tamany carnet) **ABANS DE FINALS DE SETEMBRE 2004** a Secretaria.

A partir de primers d'octubre, aquells que no les hagin portades, rebran el nou carnet per correu, naturalment sense fotografia.

Gràcies

TÈCNIC D'ESPORTS DE MUNTANYA I ESCALADA
(cicles formatius de grau mitjà, ensenyaments de règim especial)

Curs de primer nivell de muntanya i escalada

- **Titulació oficial** de tècnic d'excursionisme
- Classes teòriques a la Val d'Arán i pràctiques a diverses muntanyes del Pirineu i del Prepirineu.
- A partir de setembre del 2004
- Estudis en conveni amb l'Escola de Tècnics Esportius dera Val d'Arán
- Matrícula al Club Excursionista de Gràcia

Per a informació i preinscripció:

- Concerteu una entrevista trucant **de dilluns a dijous i de 18 a 22 hores** a la Secretaria de l'entitat: **932 378 659**

El que oferim són ensenyaments de règim especial que condueixen a les titulacions de tècnic d'esport i de tècnic superior d'esport i que donen als alumnes la formació necessària per a adquirir la competència professional en esports de muntanya i escalada, alhora que els capaciten per a exercir professionalment la matèria esportiva en aquesta modalitat i en l'especialitat cursada.

S'ordenen en dos graus:

- **Grau mitjà**, amb dos nivells de formació:
 - Primer nivell: Excursionisme. Bloc comú, complementari i pràctiques, de 420 hores
 - Segon nivell, amb quatre especialitats, proporciona el títol de tècnic d'esport en una especialitat. Blocs específics:
 - Alta muntanya (680 hores)
 - Descens de barrancs (555 hores)
 - Escalada (630 hores)
 - Munt. mitjana (555 hores).
- **Grau superior**. Proporciona el títol de tècnic superior d'esport en una especialitat.

Són ensenyaments de caràcter teòric i pràctic que es desenvolupen tant al centre docent com a les instal·lacions, els equipaments esportius o al medi natural propis de l'especialitat. La durada n'és variable, depenen de cada títol, i preveu la formació de caràcter científic, tècnic i pràctic.

Per a accedir-hi, cal tenir setze anys, **estar en possessió d'alguna de les titulacions** que es detallen i **superar una prova de caràcter específic**:

- Graduat en Educació Secundària
- Superació del segon cicle d'ensenyament secundari obligatori (14-16)
- Tècnic auxiliar (FP-1) o equivalent
- Superació d'un mòdul professional 2
- Superació íntegra dels dos primers cursos del batxillerat unificat o equivalent.

Les persones que no posseïixin cap de les titulacions anteriors i tinguin divuit anys d'edat, o bé els facin durant l'any natural, podran cursar aquests ensenyaments mitjançant la superació d'una prova de caràcter general que es convoqua anualment.

Els professionals de la muntanya no són només tècnics titulats; són un col·lectiu que representen un ofici de gran tradició en tots els països alpins. Al nostre país volem tenir els millors tècnics de muntanya altament qualificats i amb possessió d'acreditació professional reconeguda internacionalment.

COL·LABORACIÓ

EL TREN DE SARRIÀ

Sarrià.

Una mica d'història dels Ferrocarrils de Catalunya, més coneguts pels veterans de Sant Gervasi i Sarrià com *el tren de*

Any 1902 Tres Torres

Any 1903 carrer Balmes

Quan jo vaig arribar a Barcelona, l'any 1928, el tren circulava per la superfície i quan arribava a la plaça Molina s'entaforava en una rasa fins al carrer Muntaner, on tornava a sortir a la superfície fins a Sarrià.

Al carrer de Pelai (on ara hi ha el Triangle i abans era un lloc on la Guàrdia Urbana tancava els cotxes que s'enduia la grua) l'any 28 hi havia l'estació, que encara era de fusta, i per a construir la nova estació a la plaça de Catalunya, soterrada sota l'Avinguda de la Llum, provisionalment varen fer una nova estació al final del carrer Balmes (vegeu la foto).

Any 1929 Estació al final del carrer Balmes

A l'estació de Tres Torres sortia un tramvia que pujava pel carrer d'Àngel fins al peu del funicular de Vallvidrera; el preu del trajecte era de 5 cèntims (de pesseta, llavors). L'any 1938, amb la Guerra, es va eliminar.

Enguany s'han complert cent quaranta anys de la inauguració del *tren de Sarrià*. Ara aquest tren és una línia més dels transports urbans.

La cronologia se'n podria resumir així:

- 1863 Inauguració de la línia Barcelona-Sarrià (23 de juny)
- 1905 Electrificació de la línia i canvi a l'amplada europea de la via
- 1917 El tren arriba a Sant Cugat del Vallès
- 1918 El tren arriba a Rubí i Terrassa
- 1922 El tren arriba a Sabadell
- 1925 El tren arriba a Sabadell-Ramblla
- 1953 Inauguració de la variant entre Gràcia i l'avinguda Tibidabo
- 1978 La línia passa a dependre de la Generalitat de Catalunya
- 1996 Remodelació total del funicular de Vallvidrera.

Antonio Moreno

TAFANEJAR PER BARCELONA

CLOENDA

El nostre amic Guillem Martín un dia em va dir que tenia necessitat d'articles per al butlletí i aleshores vaig tenir la idea i iniciativa de publicar "Tafanejar per Barcelona".

M'imagino que no podria parlar de la nostra ciutat sense posar en lloc preferent la Rambla, on ningú se sent foraster ni desplaçat. És difícil trobar a Europa un lloc més familiar a totes les sensibilitats, on hom es troba tan a gust d'ençà el primer moment; tant l'estranger com el nadiu, el delinqüent i la persona d'ordre, el ric i el pobre, el nen i el vell, l'alegre i el trist, el que passeja i el que corre, el platzenós i el seriós, tots poden viure i somniar a totes hores al seu antull. La Rambla fou límit com a torrent o sorral de la muralla de Barcelona; la Rambla asseya la doble direcció que té la ciutat cap a muntanya i cap a mar.

Les meves publicacions han recollit uns quants indrets i han evocat glòries passades i presents. La ciutat posseeix unes característiques ben pròpies que la diferencien d'altres ciutats. Barris amb carrers estrets; la nostra Sagrada Família, amb les seves agulles punxegudes; la catedral, de silueta gòtica; la Pedrera, enclavada a l'Eixample; el parc Güell; el barri gòtic, són exponents molt clars de la ciutat. Així mateix, la bellesa de l'entorn: Montjuïc i Tibidabo. Una ciutat és un conjunt de carrers, places, avingudes, metro, autobus, cotxes, bicicletes, vianants. Per tot plegat, en butlletins anteriors he fet referència al que és la ciutat.

Adéu. La meua tasca divulgadora dels valors de la nostra ciutat s'acaba. No ha estat fàcil recopilar alguns dels meus escrits i esciau afegir que no s'escota, ni de bon tros, el que podem contemplar tot anant per la ciutat.

No sé si han tingut acceptació els meus escrits. No sé si han sigut interessants. No sé si han sigut distrets. No sé si ha valgut la pena escriure'ls. No sé si han sigut educatius. El que sí que sé és que ho he fet amb bonavoluntat. Gràcies.

Antonio Moreno

Adherit a:

Federació d'Entitats Excursionistes de Catalunya
Associació d'Entitats Excursionistes del Barcelonès
Grup Alta Muntanya Espanyol

Membre Fundador de la Federació Internacional de Càmping i Caravàning
Representant a Catalunya del Càmping Club de França

EDITOR: Club Excursionista de Gràcia
DIRECTOR: Guillem Martín i Brasó

ALTES DE SOCIS

7779 RAFEL COSIALLS SOLER
7780 SERGI FERNANDEZ RODRIGUEZ
7781 NEUS BAYÓ PUXAN
7782 DANIEL TIGGES
7783 CARMÉ BALLESTA GALIANA
7784 PABLO AMIEIRO LAREO
7785 JOSÉ LUIS PERAL PERAL
7786 PETER COLLINS
7787 SONIA BENITO GALES
7788 REMI THIBAUT
7789 JOAN ANTON MOLINOS RIGAU
7790 ALEIX GARCIA SEBASTIÀ
7791 JOSEP LLUÍS BARRÉS I AMENÓS
7792 ROGER LLORENS ARCUSA
7793 MARIA BELEN ALTA MATARREDONA
7794 JEROME CLEMENT
7795 BRUNO BARRACHINA FERNANDEZ
7796 MARIA CARRASCO ORTÍ
7797 IGNACIO MARTIN GOMEZ
7798 CRISTIAN REIG GANDIA
7799 ENRIC MARTINEZ DOMENECH
7800 MIQUEL ANGEL CLOTET ESTRADA
7801 BERNAT MORAN I PAGES
7802 MARC ROMANÍ RODES
7803 CARLES ROMANÍ BLANCAFORT
7804 AURELI MARRUGAT CAMPANERA
7805 ALBA ARTÍS I GABARRÓ
7806 ANDREU ARAGAY PAGAN
7807 NATÀLIA LLIMA FERRAN
7808 GEMMA MARÍN I RIPOLL
7809 IGNASI MUNDET ALBAREDA
7810 DAVID MORALES MOLINER
7811 ALEXANDRA CURA FERRAN
7812 MARC PICAS BERNADELL
7813 MARCOS GARDUÑO BERNAL
7814 VICTORIA ROMAN VERA
7815 ALEXANDRE GARDUÑO ROMAN
7816 CELIA GARDUÑO ROMAN
7817 FELIX JAVIER ORDOÑEZ GARCIA
7818 ROSARIO GARCIA VIVANCOS
7819 RAUL ORDOÑEZ GARCIA
7820 HECTOR JAVIER ORDOÑEZ GARCIA
7821 JUAN JOSÉ PARRA TORRES
7822 NÚRIA COLOMAR MATALLANOS
7823 MARTA FONOLL PÓSULAS

Federació Catalana d'Espeleologia
Federació Catalana d'Entitats Corals

a/e: cegracia@cegracia.com
web: http://www.cegracia.com
Dip. legal: B.9720-1961